

Algemene toelichting

Doel van de regeling

Doel is om jongeren met een structurele medische beperking die niet kunnen bijverdienen naast en tijdens hun studie, een extra (financiële) steun in de rug te geven. Het kabinet wil daarmee jongeren stimuleren om door te gaan met hun studie.

Geen bijstand meer maar toeslag

De studietoeslag is geen bijstand meer. Daarom is er geen vermogenstoets. Ook de gegevens over de woon/leef situatie (gezinssamenstelling) zijn niet van invloed op het recht. Er geldt geen leeftijdsgrens. Het recht is gekoppeld aan het recht op studiefinanciering op grond van de WSF of een tegemoetkoming op grond van de WTOS.

Ontvangst of recht op studiefinanciering WSF of een tegemoetkoming op grond van de WTOS

In de wettekst van artikel 36b Participatiewet staat dat een aanvraag kan worden gedaan als iemand studiefinanciering of WTOS ontvangt. Dit moet zo worden gelezen: er bestaat recht op studietoeslag als er recht bestaat op studiefinanciering op grond van de WSF 2000 of een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 WTOS. Of er recht bestaat blijkt uit een beschikking van DUO. Voor het moment waarop is voldaan aan de voorwaarden voor studietoeslag is niet de datum van ontvangst van studiefinanciering of WTOS van belang, maar de datum vanaf wanneer het recht bestaat. voorbeeld: iemand begint op 1 september 2022 met een opleiding, heeft recht op studiefinanciering met ingang van 1 december 2022 en ontvangt deze voor het eerst op 22 december 2022. Dan bestaat er recht op studietoeslag met ingang van 1 december 2022.

Structurele medische beperking

Een belanghebbende moet als rechtstreeks gevolg van een ziekte of gebrek structureel niet in staat zijn naast de studie inkomsten te verdienen. Zie ook de toelichting hieronder bij artikel 4. Het vereiste dat de medische beperking een structureel karakter heeft, betekent dat bij de beoordeling in ieder geval van belang is dat de medische beperking langdurig is en er geen verbetering te verwachten valt binnen een afzienbare termijn.

Stagevergoeding

In de beleidsregels is geen bepaling opgenomen over stagevergoedingen, omdat dit reeds landelijk in de wet is geregeld. In geval van inkomsten uit stagevergoeding bestaat wel recht op studietoeslag (artikel 36b lid 5 Participatiewet). Inkomsten ontvangen uit een stage tot een maximumbedrag van € 180 worden vrijgelaten (norm 1 april 2022). Dit bedrag is vastgelegd bij AMvB. Wanneer een stagevergoeding hoger is dan € 180 wordt het meerdere in mindering gebracht op de studietoeslag.

Stage is vaak een verplicht onderdeel van de opleiding en ook al is het niet verplicht, het draagt wel bij aan het vergroten van de toekomstige kansen op de arbeidsmarkt. Onverplichte stages of niet formeel door de onderwijsinstelling erkende stages vallen dus ook onder de vrijlating. Vereist is alleen dat de stage wel plaatsvindt in het kader van de studie.

Inlichtingenplicht en terugvordering Pw

Artikel 17 Participatiewet is niet van toepassing, omdat de studietoeslag geen bijstand betreft. Op grond van artikel 36b lid 4 Participatiewet geldt een aparte inlichtingenplicht voor de studietoeslag. Als de inlichtingenplicht wordt geschonden en achteraf blijkt dat op basis van onjuiste informatie ten onrechte of tot een te hoog bedrag studietoeslag is verstrekt, dan mag het college overgaan tot terugvordering op grond van artikel 58 lid 2 en artikel 36b lid 4 Participatiewet. Dit is een bevoegdheid, geen verplichting. Of we gebruik maken van deze bevoegdheid zal in voorkomende gevallen individueel worden afgewogen.

Artikelsgewijze toelichting

Alleen de artikelen die toelichting nodig hebben, zijn hieronder uitgewerkt.

Artikel 4 Medische advisering

De aanvrager kan een deskundigenverklaring verstrekken. Dit hoeft niet. Maar het kan wel helpen om de medische situatie van belanghebbende inzichtelijk te maken. Het inleveren van een deskundigenverklaring betekent niet automatisch dat een medisch advies voor de beoordeling of recht op studietoeslag bestaat niet meer nodig is. Maar soms kan uit de door aanvrager ingeleverde stukken wel al duidelijk zijn dat er sprake is van een structurele medische beperking. Dan kan een medisch advies door een onafhankelijke deskundige achterwege blijven. De studietoeslag kan dan worden toegekend mits aan de overige voorwaarden is voldaan.

Belanghebbende hoeft niet te laten weten welke medische beperking hij heeft. Onder bewijs van de structurele medische beperking wordt verstaan een verklaring van een arts of het UWV waaruit dit blijkt. De deskundigenverklaring hoeft nadrukkelijk geen medische gegevens van de belanghebbende te bevatten. Dit zijn bijzondere persoonsgegevens die alleen aan een medische deskundige voor de uitvoering van het medisch advies hoeven te worden gegeven. De verklaring hoeft zich slechts te richten op de vraag of de belanghebbende in staat is een eigen inkomen te verwerven naast een voltijd studie, zonder dat dit ten koste gaat van de tijd die benodigd is om de studie met succes af te ronden.

Wanneer belanghebbende geen gegevens overlegt is het college verplicht om een medisch advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige voor de beoordeling of er sprake is van een structurele medische beperking.

Wanneer het medisch advies daartoe aanleiding geeft, bepaalt het college dat binnen een bepaalde periode een nieuw medisch advies zal worden gevraagd om te beoordelen of belanghebbende nog steeds niet in staat is om naast de studie te werken.

Artikel 5 lid 3 Toekenning

Het recht op studietoeslag is gekoppeld aan de WSF of WTOS en begint vanaf de maand wanneer het recht daarop bestaat. In dit artikel is echter bepaald, dat het recht op zijn vroegst kan worden toegekend vanaf datum aanvraag van een studietoeslag.

Artikel 7 Marginale inkomsten

De strekking is dat belanghebbenden (om medische redenen) geen inkomsten naast de studie kunnen verwerven. Voor de rest is er geen inkomensstoets. Dit impliceert dat inkomsten op zichzelf niet relevant zijn voor het recht op studietoeslag. Denk aan alimentatie, giften en inkomsten uit vermogen. Bepalend is of iemand door zijn medische beperking niet in staat is naast de studie inkomen te verwerven. In die gevallen bestaat er recht op studietoeslag. Daarnaast is in deze beleidsregels vastgelegd, dat ook marginale inkomsten uit arbeid buiten beschouwing kunnen blijven voor het bepalen van het recht op studietoeslag. In artikel 7 worden deze uitzonderingen limitatief opgesomd.